

Huvudman

Strängnäs Montessoriskola
Ekonomisk förening
kontakt@strangnasmontessori.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Strängnäs Montessoriskola i Strängnäs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Strängnäs Montessoriskola Ekonomisk förening att senast den **23 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att starta frånvaroutredningar samt agerande mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Strängnäs Montessoriskola Ekonomisk förening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Strängnäs Montessoriskola Ekonomisk förening ska vidta följande åtgärder

Frånvaro

1. Rektorn ska, beträffande de elever som har upprepad eller längre frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Rektorn ska dokumentera när frånvaroutredningar inletts och slutförts för respektive elev från och med den 24 april 2026 till och med den 16 september 2026. Om utredning i vissa fall bedömts obehövlig ska det av rektorns redovisning framgå skälen till detta. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)

Agerande mot kränkande behandling

2. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 11 maj 2026 klargöra för all skolpersonal deras befogenheter att vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet samt deras skyldighet att aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper. Huvudmannen

ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (1 kap. 5 § andra stycket, 2 kap. 34 a § första stycket, 5 kap. 6 § första och andra stycket skollagen samt läroplan [Lgr22] för grundskolan, Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser förebyggande arbete för att skapa studiero samt särskilt beaktande av resultat på nationella prov.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:327) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en tillsyn av Strängnäs Montessoriskola i Strängnäs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Strängnäs Montessoriskola följer gällande bestämmelser om frånvaro, agerande mot kränkande behandling, förebyggande arbete för att skapa studiero samt särskilt beaktande av resultat på nationella prov.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat statistik över elevernas totala frånvaro från den 25 augusti 2025 till den 8 mars 2026, samt skolans frånvaroutredningar.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att rektorn ser till att elevernas vårdnadshavare informeras samma dag om de har varit ogiltigt frånvarande. Av intervjuerna framgår vidare att detta säkerställs genom en rutin som innebär att elevernas mentorer vid skoldagens start samt löpande under skoldagen noterar elevernas eventuella ogiltiga frånvaro och att detta sker i nära samarbete med undervisande lärare. Vidare framgår att frånvaron registreras i skolans digitala system, genom vilket elevernas vårdnadshavare samma dag informeras om eventuell ogiltig frånvaro.

Av dokumentation som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen framgår att cirka 65 av skolans 475 elever har en total frånvaro om minst 20 procent från och med läsårets start hösten 2025 fram till den 8 mars 2026 och att skolan de senaste 12 månaderna startat cirka fem frånvaroutredningar.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att det på skolan finns en frånvarorutin som innebär att elever som har en total frånvaro överstigande 20 procent eller som har ett upprepat frånvaromönster av skolan anses ha en frånvaro som är behövlig att utreda, såvida skolan inte känner till orsakerna till frånvaron.

Skolinspektionens utredare ställer frågor om elever med anledning av den frånvarostatistik Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen. I intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att det för i vart fall två elever är behövligt att starta frånvaroutredningar då elevernas totala frånvaro överstiger 20 procent och är upprepad eller längre, men att det för dessa elever inte har startats frånvaroutredningar.

Av intervju med rektorn framgår vidare att det utöver dessa två elever finns många elever på skolan med upprepad eller längre frånvaro som överstiger 20 procent där det anses behövt att starta frånvaroutredningar. Av intervjun framgår vidare att rektorn i och med Skolinspektionens tillsynsbesök uppmärksammat detta och att hen är av uppfattningen att flertalet av dessa elever redan borde ha en pågående eller avslutad frånvaroutredning men att så inte är fallet.

Av dokumentation som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen samt av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att i de fall rektorn sett till att det startats frånvaroutredningar genomförs de i samråd med eleven, elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Vidare framgår att det utifrån dessa frånvaroutredningar beslutas om och genomförs åtgärder för att komma till rätta med elevernas frånvaro.

Av dokumentation som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen samt av intervjuer med elevhälsan framgår att när en utredning om en elevs frånvaro har inletts, ser rektorn till att frånavaron anmäls till huvudmannen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen)

Av skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånavaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånavaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda upprepad eller längre frånvaro. Tillsynen visar att det för flera elever som har en upprepad eller längre frånvaro bedömts behövt att utreda frånavaron, men att utredningar trots detta inte har startats.

Att eleverna närvarar i skolan är en grundläggande förutsättning för att eleverna ska få del av den utbildning de har rätt till och kunna nå målen med utbildningen.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller att vårdnadshavare informeras samma dag om en elev varit ogiltigt frånvarande. Tillsynen visar att rektorn ser till att vårdnadshavare informeras samma dag om en elev varit ogiltigt frånvarande genom en rutin som elever, lärare, elevhälsan och rektorn är väl förtrogna med.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller att frånvaroutredningar ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Tillsynen visar att i de fall det har genomförts frånvaroutredningar har samråd skett med eleverna och elevernas vårdnadshavare samt med elevhälsan. Vidare visar tillsynen att det utifrån frånvaroutredningar beslutas om och genomförs åtgärder för att komma till rätta med elevernas frånvaro.

Vidare bedömer Skolinspektionen att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller att när en utredning om en elevs frånvaro har inletts, ser rektorn till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Agerande vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att det förekommer kränkande behandling mellan elever på skolan och att elever kränker varandra både fysiskt genom skojbråk och slagsmål och verbalt genom nedsättande ord eller meningar.

Elever uppger i intervju att personal som arbetar på skolan i de flesta fall agerar då en elev utsätts för kränkande behandling genom att prata med inblandade elever. Dock uppges att personal inte alltid agerar när det sker kränkande behandling mellan elever genom skojbråk eller när elever kränker varandra verbalt. Elever uppger att sådana kränkningar sker både på mellanstadiet och högstadiet och att det finns personal på skolan som ser och hör detta utan att agera.

Av intervju med lärare och elevhälsan framgår att de är av uppfattningen att skolans personal i de flesta fall agerar då en elev utsätts för kränkande behandling men att det inte sker i alla fall. Av intervjuerna framgår vidare att all personal på skolan inte agerar om de är av uppfattningen att kränkningen inte var allvarligt menad eller om personalen inte hinner agera.

Av intervju med rektorn framgår att all personal inte agerar då en elev utsätts för kränkande behandling om kränkningen sker genom en hård jargong inom ett kompisgäng.

I intervju med elevhälsan och rektorn framkommer att de är av uppfattningen att det är ett problem att all personal inte agerar då en elev

utsätts för kränkande behandling och att skolans ambition är att all personal ska agera mot kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (1 kap. 5 § andra stycket skollagen)

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt skollagen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 a § första stycket skollagen)

Av skollagen framgår bland annat att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § första och andra stycket skollagen)

Enligt läroplanen för grundskolan ska alla som arbetar i skolan aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper. (Lgr 22, avsnitt 2.1 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att agera mot kränkande behandling då all skolpersonal inte alltid agerar när de uppmärksammar att en elev utsätts för kränkande behandling. Elever, lärare, elevhälsan och rektorn uppger visserligen att personal på skolan i de flesta fall agerar i dessa situationer, men samtliga intervjuade uppger att det finns personal som inte alltid agerar i dessa situationer.

Att all skolpersonal inte alltid agerar då en elev utsätts för kränkande behandling strider mot författningarnas krav där det bland annat framgår att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Strängnäs Montessoriskola Ekonomisk förening verksamhet vid Strängnäs Montessoriskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att starta frånvaroutredningar samt agerande vid kränkande behandling. Det finns

därför skäl att förelägga Strängnäs Montessoriskola Ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen samt av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det vid skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att elevernas upplevda studiero kontinuerligt kartläggs genom regelbundna enkäter vari eleverna besvarar frågor om både tryggheten och studieron på skolan. Vidare framgår att enkätsvaren analyseras för att identifiera hinder mot studieron och att åtgärder därefter sätts in för att förbättra studieron.

Av intervju med elevhälsan och rektorn framkommer att skolan genomför riktade insatser mot specifika klasser och generella insatser riktade mot samtliga klasser på skolan som en del i det förebyggande arbetet för att skapa studiero. Vidare framgår att resultatet av dessa insatser följs upp och utvärderas. Extra resurser i klassrummet, uppdelning av klasser, samarbete med elevhälsan i form av kuratorssamtal samt samtal med eleverna och deras vårdnadshavare om studiero är exempel på insatser som genomförs.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att studieron generellt upplevs som god på skolan och att ordningsregeln om mobilfri skola har varit en bidragande del till en förbättrad studiero på skolan.

I intervju med rektorn framkommer att hen är av uppfattningen att skolenheten har de resurser som krävs för att bedriva ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero och att studieron förbättrats under det senaste läsåret.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt beaktande av resultat på nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av nationell statistik som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen framgår att vårterminen 2025 hade en stor andel elever i årskurs 9 på skolan i vissa ämnen ett högre eller lägre slutbetyg jämfört med provbetyget på det nationella provet. Avvikelserna i två ämnen är större än för riket som helhet. I ämnet engelska hade 25,6 procent av eleverna fått ett högre slutbetyg än vad resultatet på det nationella provet visat, jämfört med rikets 10,3 procent. I ämnet svenska hade 17,5 procent av eleverna fått ett lägre slutbetyg än vad resultatet på det nationella provet visat, jämfört med rikets 5,3 procent.

Av intervju med elever i årskurs 9 framgår att de får olika information från olika lärare om det nationella provets betydelse för slutbetyget i det aktuella ämnet men att de flesta lärare säger att resultatet på det nationella provet väger mycket tungt i förhållande till elevernas slutbetyg. Av intervjun framgår vidare att flera lärare som undervisar eleverna och som fattar beslut om deras slutbetyg sagt att vad eleverna har presterat på tidigare uppgifter, prov och under lektionerna spelar större roll för elevernas slutbetyg än vad resultatet på det nationella provet visar. På frågan om eleverna kan få ett högre betyg än vad resultatet på det nationella provet har visat uppger eleverna att det beror på hur mycket läraren väger in elevernas övriga prestationer som skett under lektionerna.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att elevers resultat på nationella prov beaktas i relation till elevers prestationer i den ordinarie undervisningen, vilket innebär att elever ges ett högre slutbetyg än resultatet på det nationella provet i de fall elever upprepat uppvisat förmågor på den högre betygsnivån i den ordinarie undervisningen. Vidare framgår att motsvarande bedömning görs i samband med betygsättning om en elev presterat ett högre resultat på nationella provet än vad eleven visat prov på i den ordinarie undervisningen. I dessa fall ges eleven ett lägre slutbetyg än vad resultatet på det nationella provet har visat.

I intervju med rektorn framkommer att resultaten på de nationella proven ska väga tungt och att resultaten på de nationella proven och elevernas slutbetyg i stort sett ska vara desamma. Vidare framgår att rektorn är av uppfattningen att lärare i dagsläget gör olika bedömningar av hur tungt resultaten på de nationella proven ska väga i förhållande till elevernas

slutbetyg och att rektorn inför kommande betygssättning kommer att arbeta vidare med att säkerställa att resultaten på de nationella proven särskilt beaktas. Rektorn uppger att det vidare arbetet ska ske genom fortsatt kollegialt lärande och workshops kopplat till bedömning och betygssättning.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid betygssättning enligt 19 och 20 §§ i ett ämne som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl. (10 kap. 20 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att verksamheten brutit mot bestämmelserna när det gäller att särskilt beakta resultat på nationella prov. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Kajsa Holmqvist Risto

Beslutsfattare
Signerat av: Kajsa Holmqvist Risto

X Malin Lindberg

Föredragande
Signerat av: Malin Lindberg